

TARTUNTATAUTILAIN 15 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS

ASIA

Lapin aluehallintovirasto on 26.2.2021 antamallaan tartuntatautilain 15 §:n mukaisella päätöksellä määrännyt Lapin maakunnan alueen kuntia ja kuntayhtymiä järjestämään terveystarkastuksia niiden alueella olevien rajanylityspaikkojen kautta maahan tuleville henkilöille. Määräys on annettu tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen yleisvaarallisen tartuntataudin SARS-CoV-2:n leviämisen ehkäisemiseksi. Päätös on voimassa 1.–31.3.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 15 §:n nojalla Kemin, Rovaniemen ja Tornion kaupungin sekä Inarin, Kittilän, Kolarin, Pellon, Sallan, Ylitornion ja Utsjoen kunnat järjestämään terveystarkastuksen kaikille henkilöille, jotka tulevat maahan niiden alueella sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta sekä Lapin sairaanhoitopiiriin järjestämään terveystarkastuksen kaikille henkilöille, jotka tulevat maahan Enontekiön ja Muonion kuntien alueella sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta. Terveystarkastukset on tehtävä yleisvaarallisen tartuntataudin SARS-CoV-2:n leviämisen estämiseksi.

Tässä päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske terveystarkastusten järjestämistä vuonna 2008 ja sen jälkeen syntyneille lapsille eikä tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstölle työtehtävissään.

Määräys on voimassa ajalla 1.4.–30.4.2021**Perustelut**

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 6 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Samana pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 4 §:n 1 momentin mukaan kunnan on osoitettava riittävästi voimavaroja kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveydenhuollon palveluihin. Terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä varten kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän käytettävissä on oltava riittävästi terveydenhuollon ammattihenkilöitä.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Toimintasuunnitelmaa on päivitetty 26.1.2021. Päivitetyin toimintasuunnitelman mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2 -virusmuunnoksia. Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 29.12.2020 julkaisemassa riskinarviossa, että uusi covid-19 -muunnos (SARS-CoV-2 VOC 202012/01) leviää selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta

lisääntyneeltä, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn (liite 3).

Uudet virusmuunnokset muodostavat siten merkittävän uuden epidemi-auhan, jonka leviämistä Suomeen tulee tehokkaasti torjua.

Maahantulon rajoituksia muista Schengen-alueeseen kuuluvista maista on valtioneuvoston päätöksellä tiukennettu 27.1.2021 alkaen aiempaan verrattuna siten, että maahantulo työssäkäynnin perusteella on rajoitettu vain välttämättömään. Päätöksen taustamuistion mukaan maahantuloedellytysten muutoksilla pyritään vähentämään rajan yli saapuvaa liikennettä ja sitä kautta aiempaa tehokkaammin ennalta ehkäisemään covid-19-tartuntojen ja erityisesti uusien virusmuunnosten leviämistä Suomeen. Muutoksilla pyritään muun ohella siihen, että terveysviranomaisilla olisi mahdollisimman kattavat mahdollisuudet kohdistaa tarvittavia toimenpiteitä rajanylittäjiin. Samalla tavoitteeksi on asetettu kaikkien maahan saapuvien henkilöiden testaaminen covid-19-tartunnan varalta.

Aluehallintoviraston arvion mukaan terveystarkastusten järjestäminen tässä määräyksessä tarkoitettujen rajanylityspaikkojen kautta saapuville maahantulijoille on yleisvaarallisen tartuntataudin covid-19:n leviämisen estämiseksi tarpeen, sillä uudet covid-19-muunnokset leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyyppit.

Aluehallintovirasto katsoo, että terveystarkastusten järjestäminen kaikille maahan tuleville henkilöille on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen päätöksessä mainituilla rajanylityspaikoilla. Terveystarkastuksia ei kuitenkaan tarvitse järjestää vuonna 2008 ja sen jälkeen syntyneille lapsille eikä tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstölle työtehtävissään.

Kuntien terveysviranomaisten tulee huomioida voimassa oleva lainsäädäntö sekä paikalliset olosuhteet terveystarkastuksia järjestäessään niin, että tämän määräyksen toimeenpano ei vaaranna muun terveydenhuollon palvelujen järjestämistä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 8 §, 15 §

Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 4 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 § (säädösmuutos 69/2020) ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin 2 ja 3 kohtien perusteella.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiassa antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Sari Kemppainen, puh. 0295 017 350, sähköposti sari.kemppainen@avi.fi)

Johtaja

Leena Räsänen

Aluehallintoylilääkäri

Sari Kemppainen

LIITTEET

Valitusosoitus

Liite 1. STM:n kirje Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä 3.2.2021 VN/2763/2021

Liite 2. THL:n suositus rajalla tehtäviin testauksiin uusien helposti tarttuvien SARS-CoV-2-muunnosten leviämisen estämiseksi

Liite 3: STM:n kirje Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi 28.1.2021 VN/909/2021

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Jakelu

Kemin kaupunki

Rovaniemen kaupunki

Tornion kaupunki

Inarin kunta

Kittilän kunta

Kolarin kunta

Pellon kunta

Sallan kunta

Ylitornion kunta

Utsjoen kunta

Lapin sairaanhoitopiiri

Päätös todisteellisesti tiedoksi annettuna (saantitodistus)

Tiedoksi

Enontekiön kunta

Muonion kunta

Sosiaali- ja terveysministeriö

Rajavartiolaitos

Lapin poliisilaitos

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LAAVI/472/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/472/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kemppainen Sari 25.03.2021 13:33

Ratkaisija Räsänen Leena 25.03.2021 13:41